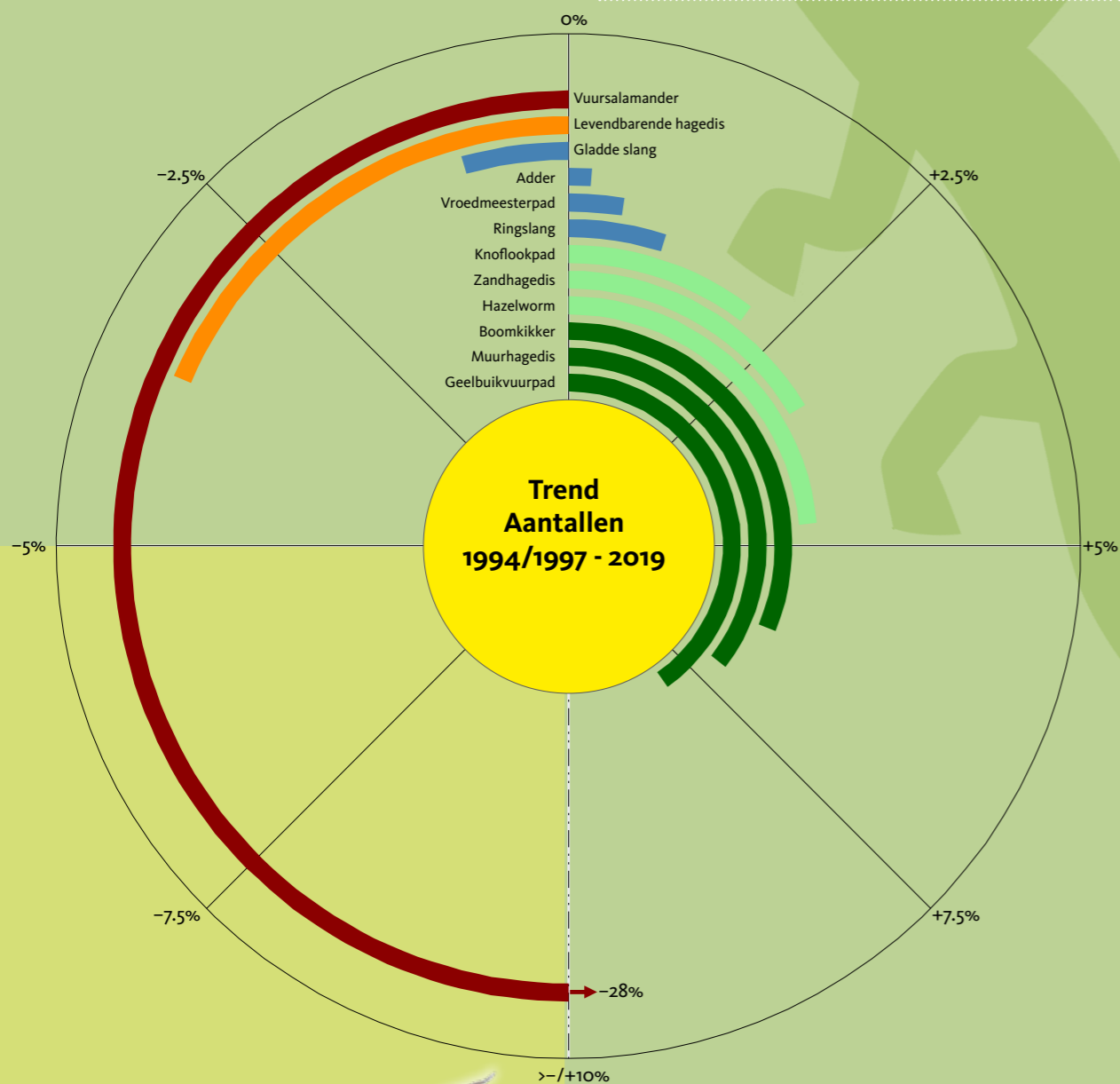

Meer weten of meedoen? Bekijk de informatie online:

- De trendgrafieken per soort, inclusief toelichting, zijn te vinden op de soortpagina's: www.ravon.nl/soorten
- Zelf meedoen? Kijk online welke telprojecten er zijn en zie op een kaart waar je bij jou in de buurt een bijdrage kunt leveren: <https://www.ravon.nl/tellen>

- Trend**
- Sterke afname
 - Matige afname
 - Stabiel
 - Matige toename
 - Sterke toename
 - Onzeker

Trends Reptielen & Amfibieën

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis is nog steeds Nederlands algemeenste reptiel. De soort is de laatste decennia echter sterk in aantal afgenomen. Met name in de jaren negentig was er een sterke afname, waarna hij zich leek te stabiliseren in zijn dal. De laatste twaalf jaar is echter een verdere afname in aantallen te zien, die ten opzichte van 1994 inmiddels ruim zeventig procent bedraagt! Inmiddels is er ook een achteruitgang in verspreiding, al blijft die nog beperkt. De oorzaak is waarschijnlijk een combinatie van meerdere drukfactoren. Voor het ontrafelen daarvan is dringend meer onderzoek nodig. Voor deze vochtminnende hagedis zijn verdroging, te intensieve begrazing en intensief heidebeheer funest. Landschapsversnippering eist waarschijnlijk ook zijn tol. De achteruitgang lijkt groter in gebieden waar de soort samen met zandhagedis voorkomt. Mogelijk spelen ook een slechtere voedselkwaliteit door verzuring en vermessing en/of ziektes een rol.

De figuren geven de ontwikkelingen van soorten weer in aantal en verspreiding zoals vastgesteld in de NEM Meetprogramma's Reptielen en Amfibieën van RAVON en het CBS. Aantalsgegevens zijn verzameld door vrijwilligers die vaste routes of wateren meerdere keren per jaar monitoren. Hierbij worden de waargenomen aantallen dieren per soort genoteerd. De gegevens voor de trends in verspreiding zijn afkomstig van daglijstjes, waarbij alle waargenomen soorten genoteerd worden, aangevuld met losse waarnemingen. Voor alle reptielen en een vijftal amfibieën (boomkikker, vuursalamander, geelbuikvuurpad, vroedmeesterpad en knoflookpad) zijn aantalsontwikkelingen beschikbaar. Op enkele soorten die zeer beperkt voorkomen in Nederland na, zijn ook trends in verspreiding beschikbaar over de periode van de Meetprogramma's. De hier gepresenteerde aantalsontwikkelingen gaan over de periode 1994-2019 voor de reptielen en 1997-2019 voor de amfibieën. De verspreidingstrends gaan over de periode 1990-2019 voor de reptielen en 1997-2019 voor de amfibieën. De soorten zijn gerangschikt op volgorde van hun trend; van sterke toename tot sterke afname (in % per jaar). Toenames zijn in groen weergegeven, afnames in oranje of rood en soorten waarvoor de trend stabiel is in blauw en onzeker in grijs. De achterliggende trendgrafieken per soort zijn te vinden op de RAVON-website.